

Вісник

№ 4 (246)

вересень

2015

University of life sciences

звернення ректора

Дорогі наші студенти – першокурсники, випускники коледжів!

Я радий вітати вас у стінах Сумського національного аграрного університету. У вас попереду кілька років, які запам'ятаються на все життя і багато в чому визначать, яким воно стане. Вступивши до університету, ви зробили найважливіший крок: вибір майбутньої професії відкриває перед вами нову сторінку в біографії, нові горизонти й можливості.

За час навчання вам доведеться не тільки слухати лекції й відвідувати семінари: ви будете виступати на студентських наукових конференціях, брати участь у міжнародних стажуваннях, а у вільний від занять час зможете реалізовувати свої таланти у творчих колективах та на спортивних майданчиках. В університеті постійно з'являються нові перспективні напрямки, впроваджуються сучасні технології навчання: ми робимо все для того, щоб вища освіта дала вам більше, ніж просто професію. Сьогоднішній Сумський національний аграрний університет – це унікальне творче середовище, де студенти отримують не тільки знання, а й реальний досвід.

Ви будете вчитися й працювати пліч-о-пліч зі

своїми однокурсниками, обговорювати нові концепції, розробляти й захищати проекти. Багато хто з цих людей стануть вашими друзями і залишаться поруч на все життя.

Університет відкриває перед вами великі можливості. Головне, що ми вимагаємо натомість: не пропустіть їх! Використовуйте свій час правильно. Після навчання в школі чи коледжі це дещо незвично, але тепер ви і тільки ви відповісте за свій час і своє майбутнє. Отримання якісної освіти – це наполеглива праця, але поруч з вами завжди будуть досвідчені викладачі, колеги, друзі, готові надати необхідну допомогу. Будьте допитливими й кмітливими, не лінуйтеся, – і ви досягнете будь-якої мети.

Бажаю вам з честю нести звання студента Сумського національного аграрного університету. Сподіваюся, що слава нашого вишу примножиться й вашими успіхами!

ВОЛОДИМИР ЛАДИКА,
ректор СНАУ

оголошення

5 вересня 2015 року
з 10.00 по 18.00

**ОБЛАСНА СПЕЦІАЛІЗОВАНА
ВИСТАВКА-ЯРМАРОК**

**«Життя в стилі
Еко Сумщина - 2015»**

ОРГАНІЗАТОРИ:
Сумська обласна державна адміністрація
Департамент агропродовольчого розвитку
Сумський національний аграрний університет

АДРЕСА:
вул. Г. Кондратюка, 16б,
Сумський національний
аграрний університет

**Запрошуємо
на урочисте відкриття**

РАДІО СНАУ

2 вересня о 12.15

**МЕДІАЦЕНТР
економічний корпус, ауд. 211**

актуально

Володимир Ладика: вступна кампанія пройшла успішно

Неспростовним фактом є величезний потяг молоді до здобуття вищої освіти. Щорічно випускники 11-х класів «штурмують» приймальні комісії навчальних закладів, аби стати студентами омріяного вишу, здобути вищу освіту, а отже, й перспективи подальшого вдалого працевлаштування та побудови успішної кар'єри.

Якими ж результатами завершилася вступна кампанія у Сумському національному аграрному університеті? З питанням про підсумки прийому до Сумського НАУ у 2015 році, про проблеми, що виникли, та про здобутки цього року ми звернулися до ректора Сумського національного аграрного університету **Володимира Ладика**.

– Володимире Івановичу, наскільки Ви задоволені результатом щорічної вступної кампанії?

– Мені приємно відзначити, що за підсумками щорічної вступної кампанії наша дружина й згуртована університетська родина поповнилась на велику кількість студентів: загалом на навчання до Сумського НАУ у цьому році прийшли 859 першокурсників. З них ті, хто навчатиметься за бюджетні кошти, становлять більшість – 575 осіб.

Що стосується географії зарахування, то цей рік не приніс сюрпризів: по Сумській області найбільше студентів прийшло до нас з міста Суми – 110, Сумського району – 29 осіб, 22 і 21 студентів відповідно – з Роменького та Білопільського районів, 17 – з Лебединського та по 14 з Конотопського та Краснопільського районів. З інших областей України на навчання до СНАУ вступило 68 студентів.

Щодо вступу до університету випускників коледжів, то ситуація виглядає наступним чином: з коледжів СНАУ до нас за скороченим терміном навчання вступило 238 осіб, з інших ВНЗ І-II рівнів акредитації – 220.

Серед загальноосвітніх навчальних закладів міста Суми найбільше студентів вступило до СНАУ із ЗОШ №1 та №2 (так само, як і в минулі роки). Далі з невеликим відставом – ЗОШ №9, №18, №10 та №25.

– Як ми знаємо, у багатьох вишів України в цьому році, на жаль, виникли проблеми навіть із заповненням бюджетних місць. Чи виконали в СНАУ державне замовлення?

– Так, великим позитивом і результатом роботи колективу СНАУ є те, що на всіх напрямках підготовки обсяги державного замовлення виконані на 100%, а це 575 студентів, що вступили на навчання за освітнім ступенем «Бакалавр», 161 – «Спеціаліст» та 573 – «Магістр». За квотою цільового прийому сільської молоді було зараховано 139 абітурієнтів, ця квота виконана на 74%, а це є свідченням того, що, випускники сільських шкіл не в повній мірі користуються своїм правом на зарахування за окремим конкурсом цільового прийому.

Початок. Закінчення на стор. 3 ►

важливо знати

Керівний склад університету

Вітаємо: ти – першокурсник! Дружна родина СНАУ радо приймає тебе до своїх лав. І ти, напевне, розумієш, що, як і в кожній колективі, тут є своя структура, свої лідери та керівники. Тож знайомся: саме ці люди керують університетом! Звісно, ти вже знаєш, що найголовніша особа в університеті – ректор, як директор у школі. І, якщо заступники директора – це завучі (з навчальної роботи, позакурсної роботи та ін.), то у ВНЗ вони називаються про-ректорами і так само відповідають за певний напрям діяльності університету. Переконайся, що тобі не зайвим буде знати цих людей в обличчя.

Ректор
Сумського
національного
аграрного університету
ЛАДІКА
ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ

Здійснює загальне керівництво навчальною, науковою, виробничою, господарською, фінансовою діяльністю університету. Безпосередньо керує Вищою радою та ректоратом. Направляє і контролює роботу всіх підрозділів університету. Визначає стратегію, цілі й задачі розвитку університету, приймає рішення щодо програмного планування його роботи та інше.

Основним напрямом наукових досліджень є розведення та селекція великої рогатої худоби. Є автором понад 100 наукових та методичних праць, вільно володіє німецькою мовою. Має державні нагороди: трудову відзнаку «Знак пошани», Орден «За заслуги» III ступеня.

Перший проректор
КУРИЛО МИКОЛА ПЕТРОВИЧ

доктор юридичних наук, професор

Здійснює безпосереднє правове супроводження діяльності всіх структурних підрозділів університету, сприяє дотриманню правових засад у діяльності університету, сприяє ректору у керуванні Вищою радою, у створенні умов, необхідних для творчого обміну досвідом, наукового пошуку, розвитку ділових пропозицій, укріплення трудової і виконавчої дисципліни.

Перший проректор – це особа, наділена правом першого підпису. Розпорядження першого проректора є обов'язковими для виконання всіма працівниками університету.

Основним напрямом наукових досліджень є цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право; криміналістика. Має понад 60 наукових праць, серед яких монографії, наукові статті у фахових і загальнонаукових виданнях. Є співавтором підручників і посібників, у тому числі з грифом МОН.

Нагороджений Нагрудним знаком «Відмінник освіти України», Нагрудним знаком «Почесний працівник прокуратури України», Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України, Почесною грамотою Міністерства аграрної політики України та багатьма відмінними нагородами.

Проректор
з науково-педагогічної
та навчальної роботи
ЖИМІЛОВ ВАЛЕРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

кандидат економічних наук, професор

Здійснює безпосереднє керівництво, планування та організацію навчальної та методичної роботи, координацію роботи навчального відділу, методичного відділу, відділу працевлаштування та військового обліку, наукової бібліотеки, центру інформаційних технологій. Керує і контролює проведення ліцензування та акредитації спеціальностей на факультетах, навчальний процес, методичну роботу, роботу державних екзаменаційних комісій, проведення імідж-проектів Сумського НАУ. Опікує методичну раду університету.

Основний напрям наукових досліджень – «Соціально-економічні механізми забезпечення функціонування ринків та формування конкурентоспроможності агропродовольчої продукції».

За період науково-педагогічної діяльності підготував більше 100 друкованих праць.

Нагороджений Грамотою Міністерства аграрної політики України, Грамотою Міністерства освіти і науки України, Грамотою департаменту АПР Сумської ОДА, Грамотою департаменту освіти Сумської ОДА, трудовою відзнакою «Знак пошани» Міністерства аграрної політики та продовольства України.

Проректор з науково-педагогічної роботи
та міжнародної діяльності

СОКОЛОВ МИКОЛА ОЛЕКСАНДРОВИЧ

доктор економічних наук, професор

Здійснює безпосереднє управління, планування і організацію міжнародної діяльності у університеті, забезпечує організацію роботи з налагодження зв'язків із закордонними навчальними закладами, науковими установами, координацію виконання програм міжнародного співробітництва, сприяє участі університету у міжнародних виставках, організаційних заходах, конференціях, симпозіумах. Організовує роботу по залученню іноземних громадян до навчання в університеті. Вносить пропозиції з питань міжнародного співробітництва, навчання та проживання іноземних громадян, видає студентам на виробничу практику за кордон.

Основний напрям наукових досліджень – організація управління, планування і регулювання економіки.

Нагороджений Відзнакою Президента України, орденом «За заслуги» III ступеня, орденом «Знак пошани». Присвоєно почесне звання «Заслужений працівник освіти України». Має відомі нагороди Міністерства освіти та науки України, інших міністерств, державних органів влади країни.

Проректор з наукової роботи

МАСЛАК ОЛЕКСАНДР МИКОЛАЙОВИЧ

кандидат економічних наук, доцент

Здійснює керівництво науково-дослідною частиною, акредитує, відповідає за розробку стратегій наукових досліджень, організовує планування та контролювання роботи вчених рад факультетів, сприяє в організації планування та діяльності студентського наукового товариства, координує міжнародну наукову діяльність університету, координує діяльність відділу фінансового забезпечення, організовує планово-фінансову роботу.

Особистими напрямками наукової роботи є дослідження ринків сільськогосподарської продукції та продовольства, ринку органічної продукції, розвитку інфраструктури аграрного ринку, підвищення ефективності галузі функціонування галузі розсилювання та тарифікації.

Має 240 наукових та навчально-методичних публікацій. Нагороджений Грамотою Міністерства аграрної політики України, Грамотою Міністерства аграрної політики та продовольства України та Грамотою Сумської обласної ради.

Проректор з навчально-науково-виробничого плану розвитку та АГД

ШПІТНИК МИКОЛА БОРИСОВИЧ

доктор економічних наук, доцент

Здійснює безпосереднє керівництво адміністративно-господарською службою, організовує забезпечення університету усіма необхідними матеріальними ресурсами, організовує та контролює забезпечення необхідного санітарно-гігієнічного стану аудиторії та протипожежної стану корпусів, спортивних споруд, територій, інших приміщень. Проводить заходи по благоустрою території студентства, покращенню матеріально-оборотної умов студентів, займається питаннями їх практи-

інтерв'ю

Знайомство з фахівцями «бліц»

Кожен студент, що вступив до вищого навчального закладу, знає, що найголовніша особа на факультеті – декан. Саме він здійснює керівництво науковою, виробничою та навчальною роботою факультету. Студенти, що вже провчили рік чи більше, як правило, вже впізнають свого декана і вітаються при зустрічі. А щоб і новачки-першокурсники почувалися так само впевнено при випадкових чи запланованих зустрічах з деканом, ми підготували для них цей матеріал. Тож знайомтеся: декани всіх факультетів Сумського національного аграрного університету відповідають на наші питання.

1. Яку дисциплину викладаєте?

2. Скільки років керуєте факультетом?

3. Ваш e-mail

4. Де студент може Вас знайти? (№ кабінету, корпус)

5. Ваше хобі

6. Ваша улюблена книга, письменник

7. Ваше життєве кредо

8. На Вашу думку, «ідеальний студент» існує? Який він?

Декан факультету агрозоології та природокористування
КОВАЛЕНКО ГОР МИКОЛАЙОВИЧ
кандидат біологічних наук, доцент

1. Екологія, ботаніка, геоботаніка
2. 9 років
3. kovalenko_977@mail.ru
4. Каб. 204-а корпусу факультету агрозоології та природокористування
5. Збирання грибів
6. Книжка Русь
7. «Якщо потрібен рух, якщо вона стоїть, то перетворюється на болото»
8. «Ідеальним» студент має бути з усіх боків: не тільки навчатися на «відмінно», але й мати гарні стосунки зі своїми однокурсниками, бути комунікабельним, мати організаторські здібності, займатися науковою роботою, а ще – не лівнуватися, а працювати.

В.о. декана біологічного факультету
КІСЕЛЬОВ ОЛЕКСАНДР БОРИСОВИЧ
кандидат сільськогосподарських наук, доцент

1. Технологія продуктів забою, технологія м'яса та м'ясних продуктів
2. 5 місяців
3. E.kiselev@sumy.ua
4. Головний корпус, каб. 309
5. Робота
6. Т. Шевченко, «Кобзар»
7. «Хто, якщо не ми»
8. Ідеальний студент має бути працелюбним, ввічливим, доброзичливим та активним. Також він має любити обрану спеціальність та дієсно нею задовольнятися.

Декан
Універсального факультету
НАГОРНИЙ МИКОЛА ВАСИЛЬОВИЧ
кандидат будівельних наук, доцент

1. Зведення та монтаж будівель та споруд
2. 7 років
3. Strofakultet@yandex.ua

4. Економічний корпус, ауд. 327

5. Спорт

6. Письменик – Микола Гоголь, книга – «Портрет», Олександр Степанов

7. «Завжди йди до наміченої цілі»

8. Це студент, який мотивовано вивчає обрану спеціальність.

Декан факультету ветеринарної медицини
НЕЧИПОРЕНКО ОЛЕКСАНДР ЛЕОНІДОВИЧ
кандидат ветеринарних наук, доцент

1. Гігієна сільськогосподарських тварин, профілактика хвороб тварин
2. 9 років
3. alexneciporenko_64@mail.ru
4. У деканаті факультету ветеринарної медицини
5. Спорт, активний відпочинок, туризм
6. «Портрет Доріана Грея», О. Уальд, «Собаче серце», М. Булгаков, «Старий та море», Е. Хемінгуей, «Труффальо арка», Е.М. Ремарк, «Чума» А.Капо
7. «Будь вдячним за хороше, намагайся змінити те, що погано, і прийми те, що змінилося»
8. Так, ідеальний студент існує. На мою думку, це активна, відповідальна, цілеспрямована, добросовісна, чуйна та успішна у навчанні людина з широкими та багатогранними інтересами, основна частина яких – це навчання та майбутня спеціальність. Справжній патріот, він повинен поважати старших та своїх колег. Також повинен брати активну участь у громадському житті факультету, університету, та, звичайно ж, мати почуття гумору, а ще – це студенти.

Декан факультету економіки і менеджменту
СТРІМЕНКО НАТАЛІЯ ІВАНІВНА
кандидат економічних наук, доцент

1. Економіка підприємств
2. З 1999 по 2005 рік – декан факультету менеджменту і права Сумського НАУ. З 2012 року – декан факультету економіки і менеджменту Сумського НАУ
3. n.stremenko@mail.ru
4. каб.107 економічного корпусу
5. У вільний час займаюсь вишивкою, в'язанням, а ще – це студенти.

калітнікством (вищощавна орхідей), збирав нові квітучі рясечки

6. Ліна Костенко, Едуард Асадов – збірні вірші

7. «Ніколи не здавайся! Завжди йти вперед!»

8. Ідеальний студент? На мою думку, усі студенти є талановитими, навіть якщо – побачити їх відкрити ті здібності, які покажуть усі їх грані.

Декан інженерно-технологічного факультету
ДОВЖИЙ МИХАЙЛО ЯКОВИЧ
доктор технічних наук, доцент

1. Система «Машини» доле», система точного землеробства

2. 10 років

3. dkanatit@ukr.net

4. Інженерно-технологічний корпус, ауд. 327

5. Автомобіль

6. Анастасія Хмелюха

7. «Сказав – зробив»

8. Він знає, за чим прийшов до університету, цілеспрямований, комунікабельний, з непереборною жагою до знань.

Декан факультету харчових технологій
РАДЧУК ОЛЕГ ВОЛОДИМИРОВИЧ
доктор технічних наук, доцент

1. Науково-дослідна робота студента

2. 3 роки

3. Radchuk @u.ua

4. Кабінет 220, корпус інженерно-технологічного інституту

5. Рибалка

6. «Тайм-драйв. Як успівати жити і працювати» Глеб Ахматович

7. Все можливо, на неможливе просто потрібно більше часу!

8. Люди, що не зустріли. «Ідеальний студент» – добре вчиться, проводить наукові дослідження, самостійний, активний у громадському житті, займається спортом.

Декан факультету економіки і менеджменту
ЗАПІРА СВІТЛАНА ІВАНІВНА
доктор юридичних наук, доцент

1. Трудове право

2. 9 років

3. zapira2007@ukr.net

4. Головний корпус, аудиторія 113

5. Малювання, активний спосіб життя (фітнес, танці тощо)

6. Рей Бредбері «Вино з кулібаби»

7. «Борись, поборись!»

8. Ідеальний студент – це той, який прагне до самовдосконалення і мотивований до навчання!

газета
Вісник
Сумського національного аграрного університету
заснована у 1991 році.

Мова видання – українська.

Реєстраційне свідоцтво СМ №376/35-пр від 22 лютого 2007 р.

Редaktor: Олена Мовчан
Верстка: Людмила Бардіт

м. Суми, вул. Герасима Кондратьєва, 160, каб. 220, головний корпус
http://sau.sumy.ua

Газету надано і зверстано в ІП медіацентр СНАУ

Тираж – 1000 примірників.

юридична консультація

Знаєш права – пам'ятай і про обов'язки!

Щороку студентська спільнота СНАУ поповнюється новими членами: вчорашні школярі стають студентами, отримуючи таким чином новий статус. І дуже важливо, щоб у нашому університеті вони почувалися комфортно і впевнено, а ніщо так не сприяє впевненості, як знання своїх прав. Є таке правило: хочеш мати достовірну інформацію – отримуй її з першоджерел. Тож з питанням, звідки студенту дізнатися про свої права та обов'язки, ми звернулися до першого проректора СНАУ, доктора юридичних наук, професора кафедри правосуддя **Миколи Курила**.

– Микола Петрович, чи існують документально зафіксовані права та обов'язки українського студента?

– Найперше, що має взяти в руки студент, який бажає усвідомити повноту своїх прав, це Закон України «Про вищу освіту» (далі – Закон), прийнятий Верховною Радою України 1 липня 2014 року.

І перш ніж говорити про його права та обов'язки, потрібно уточнити, хто ж має право називатися студентом. Так, відповідно до п.2 ст. 61 Закону України «Про вищу освіту», студент – це особа, зарахована до вищого навчального закладу з метою здобуття вищої освіти ступеня молодшого бакалавра, бакалавра чи магістра. І ця особа дійсно має певні права й обов'язки, чітко прописані в Законі.

Права осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах, викладені в статті 62 Закону:

Особі, які навчаються у вищих навчальних закладах, мають право на:

1) вибір форми навчання під час вступу до вищого навчального закладу;

2) безпечні і нешкідливі умови навчання, праці та побуту;

3) трудову діяльність у позанавчальний час;

4) додаткову оплачувану відпустку у зв'язку з навчанням

за основним місцем роботи, скорочений робочий час та інші пільги, передбачені законодавством для осіб, які поєднують роботу з навчанням;

5) безоплатне користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базами вищого навчального закладу;

6) безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я (для осіб з особливими освітніми потребами);

7) користування виробничою, культурно-освітньою, побутовою, оздоровчою базами вищого навчального закладу у порядку, передбаченому статутом вищого навчального закладу;

8) забезпечення гуртожитком на строк навчання у порядку, встановленому законодавством;

9) участь у науково-дослідних, дослідно-конструкторських роботах, конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представленнях своїх робіт для публікації;

10) участь у заходах з освітньої, наукової, науково-дослідної, спортивної, мистецької, громадської діяльності, що проводяться в Україні та за кордоном, у встановленому законодавством порядку;

11) участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення навчального процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, побуту, оздоровлення;

12) внесення пропозицій щодо умов і розміру плати за навчання;

13) участь у громадських об'єднаннях;

14) участь у діяльності органів громадського самоврядування вищого навчального закладу, інститутів, факультетів, відділень, вченої ради вищого навчального закладу, органів студентського самоврядування;

15) вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЕКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу;

16) навчання одночасно за декількома освітніми програмами, а також у декількох вищих навчальних закладах, за умови отримання тільки однієї вищої освіти за кожним ступенем за кошти державного (місцевого) бюджету;

17) академічну мобільність, у тому числі міжнародну;

18) отримання соціальної допомоги у випадках, встановлених законодавством;

19) зарахування до страхового стажу відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» періодів навчання на денній формі навчання у вищих навчальних закладах, аспірантурі, докторантурі, клінічній ординатурі, інтернатурі, резидентурі, за умови добровільної сплати страхових внесків;

20) академічну відпустку або перерву в навчанні із збереженням окремих прав здобувача вищої освіти, а також на поновлення навчання у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки;

21) участь у формуванні індивідуального навчального плану;

22) моральне та/або матеріальне заохочення за успіхи у навчанні, науково-дослідній і громадській роботі, за мистецькі та спортивні досягнення тощо;

23) захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства;

24) безоплатне проходження практики на підприємствах, в установах, закладах та організаціях, а також на оплату праці під час виконання виробничих функцій згідно із законодавством;

25) канікулярну відпустку тривалістю не менш як вісім календарних тижнів на навчальний рік;

26) отримання цільових пільгових державних кредитів для здобуття вищої освіти у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

27) оскраження дій органів управління вищого навчального закладу та їх посадових осіб, педагогічних і науково-педагогічних працівників;

28) спеціальний навчально-реабілітаційний супровід та вільний доступ до інфраструктури вищого навчального закладу відповідно до медико-соціальних показників за наявності обмежень життєдіяльності, зумовлених станом здоров'я.

Що ж стосується обов'язків студента, то вони викладені у статті 63 Закону України «Про вищу освіту», і їх всього три:

1) дотримуватися вимог законодавства, статуту та правил внутрішнього розпорядку вищого навчального закладу;

2) виконувати обов'язки з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, пропонуваної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;

3) виконувати вимоги освітньої (навчальної) програми.

– Але ж Закон України «Про вищу освіту» – це не єдиний документ, що регулює відносини між студентом та вищим навчальним закладом?

– Важливо також ознайомитися зі Статутом Сумського національного аграрного університету, прийнятим 27.04.2015 року, який містить конкретні вказівки до дій адміністрації університету у різноманітних випадках, в тому числі і в обставинах порушення студентських прав чи, навпаки, недотримання своїх обов'язків самим студентом. Це можна зробити на офіційному сайті СНАУ sau.sumy.ua у розділі «Нормативні документи». У цьому ж розділі знаходиться і Колективний договір СНАУ, який регламентується правилами внутрішнього розпорядку.

Розмовляла ОЛЕНА МОВЧАН

актуально

Володимир Ладика: вступна кампанія пройшла успішно

► Закінчення. Початок на стор. 1

– А яка ситуація зі студентами, що побажали навчатися на комерційній основі?

– За умовами комерційного договору до Сумського НАУ було зараховано 631 абітурієнта. Позитивним результатом нашої роботи стало збільшення набору комерційних студентів на напрямки підготовки «Екологія», «Маркетинг», «Менеджмент» та «Енергетика».

В цілому я задоволений результатами вступної кампанії, особливо, якщо порівнювати з ситуацією, що склалася у деяких сусідніх вишах, де навіть не заповнені бюджетні місця на окремі спеціальності.

– На Вашу думку, наскільки високим є рівень підготовки абітурієнтів, які подавали документи до СНАУ?

– Приємно відзначити, що найвищий бал сертифікату при вступі до СНАУ становив 188,5 (на «Харків технології»). А взагалі у цьому році можемо констатувати загальне підвищення середнього балу сертифікатів у наших вступників. Так, найбільша кількість абітурієнтів вступала до нас із середнім балом в межах 150-160, багато також було вступників, які мали у своїх сертифікатах бали 170-180 та навіть 180-190. Це позитивна тенденція, яка свідчить про те, що до нас цілеспрямовано йдуть мотивовані молоді люди, здатні добре навчатися, з прагненням отримати освіту європейського рівня. Про їх вмотивованість свідчить також той факт, що

54% зарахованих на перший курс у заяві про вступ вказували перший пріоритет Сумського національного аграрного університету. Дуже добре, що аграрні навчальні заклади поповнюються не по залишковому принципу, і багато здібних молодих людей пов'язують своє майбутнє з аграрним сектором економіки нашої країни.

У Сумському національному аграрному університеті навчають професіям, які по суті своїй є вічними, такими, що завжди будуть потрібні людству. Тож перед вами, шановні наші студенти, постає відповідальне завдання – формуватися й розвиватися не тільки як фахівці, а насамперед як унікальні особистості, здатні мислити творчо, пізнавати незвідане, ставити перед собою мету і неодмінно її досягати. Саме таким має бути кредо сучасного студента. Великий німецький письменник Йоганн Вольфганг Гете говорив так: «Навчитися можна тільки тому, що любиш». Любіть науку, любіть знання – і це вам повернеться сторицею»

Розмовляла ОЛЕНА МОВЧАН

ювілей

Вітаємо з 60-річчям!

У серпні відзначив 60-річний ювілей один із провідних діячів юридичної науки України, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри правосуддя Сумського національного аграрного університету Ясинюк Микола Михайлович.

Колектив юридичного факультету Сумського НАУ щиро вітає ювіляра, бажаю міцного здоров'я, щастя, добробуту та нових творчих успіхів. Нехай Ваша життєва енергія, досвід та мудрість і надалі сприяють розвитку започаткованої Вами наукової школи та подальшому зростанню престижу університету. Бажаємо, щоб усі Ваші починання знаходили розуміння і підтримку в серцях колег та однодумців, а професійна діяльність була сповнена задоволенням і творчими перемогами.

3 повагою колектив юридичного факультету Сумського НАУ

Виставка

Сумчан вчитимуть жити в стилі ЕКО

Екологія, екопродукти, екомобілі, екотуризм, екотехнології – ці слова останнім часом все частіше лунають з телеекранів та у нашому безпосередньому оточенні. Створюють широким колом, а вже нікого не дивують. Навпевне, не треба пояснювати, чому так відбувається: викиди шкідливих речовин у повітря, забруднення водойм, перенасичення землі пестицидами – все це в кінцевому результаті негативно впливає на здоров'я та самопочуття людей. То що ж робити? Продовжувати вбивати планету, забруднюючи її, чи намагатися зменшити шкідливий вплив на оточуюче середовище, як це вже давно практикують у розвинених країнах світу? Україна обирає другий шлях, роблячи на ньому перші кроки. Приємно зазначити, що на Сумщині цим питанням приділяється велика увага. Так, 5 вересня 2015 року за ініціативи керівника апарату Сумської обласної державної адміністрації **Олега Сухонос** в Сумському національному аграрному університеті буде проведена перша обласна спеціалізована виставка-ярмарок «Життя у стилі Еко Сумщина - 2015». Про актуальність теми – наскільки сьогодні на часі питання екології, та власне про виставку ми говоримо з Олегом Вікторовичем.

– Організовуючи у Сумах виставку, присвячену питанням екопродукції та екологічного життя, керівництво області ставило собі за мету?

– Це, безумовно, популяризація органічної продукції в області і косяго того, що, власне, й вкладається у поняття «життя в стилі Еко». На сьогоднішній день таку продукцію на Сумщині поки що не виробляють, але підвищення інтересу до неї як з боку споживачів, так і виробників, спостерігається. І наша область має величезний потенціал у цьому напрямку, а також можливість для того, щоб зацікавити потенційних інвесторів. Тому виставка покликана продемонструвати, по-перше, вигоди екологічного землеробства, будівництва, харчування тощо, а по-друге – підвищити зацікавленість населення у споживанні екопродукції.

– Якщо коротко, то що ж таке життя в еко-стилі?

– Екологічний стиль життя передбачає дотримання певних правил, за умови виконання яких отримуємо максимальну користь для здоров'я людини одно-

часно із завданням мінімальної шкоди навколишньому світу. Екологічними можуть бути будинки, автомобілі, споживання електроенергії та альтернативних видів енергії, і, звісно ж, продукція харчування. Саме про це сумчани та гості міста зможуть дізнатися, відвідавши виставку «Життя у стилі Еко Сумщина - 2015».

– Якою буде програма виставки-ярмарку? Чим планує здивувати відвідувачів?

– Офіційне відкриття виставки відбудеться об 11.00 на майданчику біля головного корпусу СНАУ. До уваги відвідувачів будуть представлені тематичні експозиції, майстер-класи з виготовлення екологічної продукції харчування – морозива, сиру, хліба, млинців, ковбас, солодощів тощо, де можна буде не тільки подивитися, а й покусувати вироблені продукти. Науковці, напевне, зацікавлять семінари та круглі столи для виробників і споживачів органічної продукції.

Розноманітну та насичену буде також культурна програма: ми чекаємо, що на виставку завітають

цілими родинами, тож наша мета – зробити так, щоб цікаво було кожному. Для відвідувачів працюватимуть духовий оркестр, виставка «Феєрія квітів», Eco-fashion дефіле. Будуть проведені покази виступи собак з аджилі, прогулянки з лисицями, змагання з футболу серед шкільних команд Сумського району та багаторічні ігри. І, звісно ж, працюватиме ярмарок, на якому можна буде придбати різноманітні еко-товари для домашнього ажурі.

Тож широкі запрошує всіх 5 вересня до Сумського НАУ! Час, проведений на нашій виставці, подарує вам нагоду поглибити новими знаннями, продегустивати та навітритися тютюну різні смаки речі на майстер-класах, розважитися та, можливо, переглянути свої погляди на звичні речі – жити в стилі Еко!

Розмовляла ОЛЕНА МОВЧАН

добра справа

твій сад

Тир для глхівчан

АННА ЛОГВИН

24 липня 2015 року відбулося відкриття тир у Глухівському агротехнічному інституті ім. С.А.Ковалюка Сумського НАУ. На заході були присутні міський голова Юрій Бурачка, директор інституту Анатолій Литвиненко, ректор Сумського національного аграрного університету Володимир Ладика та інші поважні особи.

Більше ніж рік за сприяння керівництва інституту відновлювали тир на території навчального закладу, адже його, як зазначив міський голова, з самого початку було побудовано неправильно. Слід сказати, що новим тиром зможуть користуватися не лише студенти Глухівського інституту СНАУ, а й учасники місцевої школи біатлону.

Директор навчального закладу Анатолій Литвиненко висловив окрему подяку поважним гостям, які прибули на відкриття, адже саме вони допомогли відкрити тренувальний центр, а саме керівнику апарату Сумської обласної державної адміністрації Олесь Сухонос, міському голові Глухова Юрію Бурачку, ректору Сумського національного аграрного університету Володимир Ладика, проректору СНАУ з заочно-науково-виробничих галузей розвитку та адміністративно-господарської діяльності Миколі Шлетному та заступнику голови Сумської обласної організації фізкультурно-спортивного товариства «Динамо» України Олександр Салатенку.

Хотілось би відзначити, що ректор Сумського НАУ у своїй привітальній промові наголосив, що Сумщина славиться своїми біатлоністами, а тому дуже важливо надати майбутнім чемпіонам обладнання місце для тренувань. Також Володимир Іванович подякував усім спонсорам та побажав усім добра, здоров'я, щастя та миру.

Після вступного слова гостей заходу запросили до тир, щоб ті на власні очі побачили, як облаштували це місце. Учасники місцевої школи біатлону продемонстрували на прикладі, як потрібно стріляти з різних позицій – лежачи та стоячи, і треба сказати, що у них майже не було промахів! Безумовно, ці чини та талановиті спортсмени заслуговують мати власний куточок для тренувань.

Захистіть свої плодів дерева!

Гордість кожного дбайливого господаря – власноруч посаджений й з любов'ю вирощений плодівний сад. Миле око збліднувши, вишневий і шкільний цвіт навісний, а стилі плоди, що ясно висіють з гілок восени, – як нагородна трунда для щоденної клопіткової праці. І як же буває прикро, коли дерева починають хворіти, і урожай сується чи гине...

МАРИНА ТКАЧЕНКО,
провідний спеціаліст відділу фітосанітарних процедур
ДУ «Сумська обласна фітосанітарна лабораторія»

Одним із найважливіших об'єктів у списку А2 (карантинних організмів, обмежено поширених в Україні) є бактеріальний опік плодівних (Erwinia amylovora). Ця хвороба становить загрозу для великої кількості промислових плодівних рослин, а також розсадників. Шкоди, спричинені цією хворобою, є неможливою.

Вихідні ознаки – гіршеві сади, а також збудки значна внаслідок швидкого поширення хвороби. У садах може уражатися від 20 до 50% насаджень, з яких 10-20% гине. У деяких садах опіком вражається до 90% плодівних дерев. Жодне заворовання плодівних рослин не має такого руйнівного впливу, як опік інфекції розповсюджується по дереву настільки швидко, що навіть при сильному і негайному обробленні їх не можна врятувати. Рослини швидко гинуть вже після першого візуального прояву хвороби.

Рослини-господарі. Найбільше уражаються представники родини Розовітні: груша, яблуня, глід, айва, кизил, прапанка, горобина, страва, ірга, хеномелес, мушмула. Дуже мало відомо про ураження малини і троянди. Деякі види глуду і кизилу є резервуарами інфекції.

Біологія. Збудник бактеріального опіку зумовлює виключно в інфекційній формі. Виражає, що переміщується, є найважливішим джерелом ураження квітів навісних. Бактерії проникають у рослини через квіти, ранки, тріщини, пори. З розвитком хвороби бактерії поширюються по корі, гілках і стовбурі, уражаючи все дерево, що призводить до його загибелі.

Виявлення й ідентифікація.

Найтіповішими ознаками ураження є:

1. Віянення й загибель суцвіть. Кілька або усі квітки набувають бурого або темнокоричневого ак до чорного забарвлення і залишаються на дереві. Бруньки не розкриваються, стають коричневими, чорніють, засихають, але не опадають.

2. Віянення і загибель гілок і пагонів. Уражені молоді пагони й гілки ніби наповнені рідиною, що через деякий час починає сопитися краплями і стікати по корі у вигляді екссудату. Молоді пагони і гілки в'януть, стають коричневими. Типовим є гачкоподібне згинання кінчиків пагонів.

3. Листки чорніють, скручуються, відмирають, але не опадають. Бактерії інфікують листки через пори або частіше через ранки, завдані комахами, градом тощо. Уражені ділянки висихають, але інфекція продовжує поширюватися через внутрішні артерії у середині жилки листка і черешок.

4. Уражені плоди плоди також стають коричневими або чорними, засихають і залишаються висіти на плодоніжках. На стиліх плодів уражені опіком проявляються у вигляді невеличких некротичних плям майже чорного кольору. Екссудат може не бути.

Нестиглий плід може інфікуватися через пори в шкірі або через ранки. Часто інфекція проявляється після грози з градом. Інфікована частина плоду на початку може виглядати сіро-зеленою або чорною. Уражені гілки мають темно-зелений вологий край навколо інфікованої ділянки, яблуня на краях інфікованої частини зазвичай червоніють, липка рідина молочного або бурштинового кольору виділяється із пор шкіри. Зелена уражена гілка може виділяти велику кількість бактерій. У посушливих районах маси бактеріальних вузликів або пазм спостерігаються на яблукх і грушах. Уражені яблуня і груші стають коричневими або чорними, висихають, муфлюються, але залишаються висіти на пагонах. На плодах, уражених у другій половині липа, з'являються спочатку воднисті зелені, потім – червонобуро-коричневі плями. З плодів виділяється молочно-білий екссудат.

5. Гликі й опійові стовбури: розвиток хвороби починається, як правило, з верхівки пагона і поступово поширюється до основи через паренхіму кори. На уражених ділянках кори з'являються темно-зелені, часто

воднисті плями з нечіткою межею між ураженою і здоровою тканиною. Епіфітичні ураження місць відшарування, утворення пухирців. Кора розтріскується, тріщини різноманітної конфігурації ніби обмежують уражені ділянки. Межа між хворими і здоровими ділянками стає чіткою. На корі хвороба утворює кільцеві виразки, що можуть спричинити загибель цілого дерева внаслідок опорування. Інколи кора, що оточує виразку, розтріскується. На розрізі виразкова тканина виглядає червонобуро-коричневою, а уражені судини утворюють «мармуровий рисунок».

Часто при теплій вологій погоді з уражених тканин виділяються краплі молочного-білого екссудату. У міру підсихання і розвитку спорофитної мікрофлори екссудат може набувати бурого забарвлення.

У молодих дерев, уражених опіком, до вступання у пору плодонання важливою ознакою є віянення ростка або пагона. У такому разі в заражених пагонах спочатку з'являється знебарвлення верхівкового листка і характерне У-подібне викривлення на кінці. Бактерії швидко розповсюджуються на пагони, можуть перейти на центральну гілку і призвести до загинання дерева.

Способи перенесення й розповсюдження інфекції. На великі відстані бактеріальний опік може бути перенесений насамперед з рослинами-господарями, що містять приховану інфекцію, садивним матеріалом і прищепами. Збудник опіку може розповсюджуватися комахами (попелиці, клопи-спінки, щадки, медянки, жуки), птахами, а дощем і повітряними масами. Ураження рослин посилюється при недотриманні правил дезінфекції і небезпек при огляді, обробці, щепленні.

Заходи захисту. Для обмеження чисельності хвороби пропонують інтегровану програму ліквідації заходів у поєднанні з поліпшенням санітарного стану садів, пагізуванням, викорчуванням, підпилюванням дерев і використанням стійких або толерантних сортів.

Фітосанітарні заходи. Єдиним надійним методом запобігання або уповільнення швидкості розповсюдження бактеріального опіку плодівних у незаражених районах є накладання суворих фітосанітарних заходів на важливі рослини-господарі й дотримання суворого контролю за садами та розсадниками.

1. Забороняється заванесення садивного матеріалу із заражених зон країни розповсюдження захворювання.

2. Обов'язковий карантинний огляд та лабораторна експертиза заванесеного садивного матеріалу з оглядом розміщення в інтродукційно-карантинному розсаднику.

3. Для вчасного виявлення хвороби – обстеження насаджень у період цвітіння та достигання плодів.

4. При виявленні опіку плодівних – особливий карантинний режим, негайне викорчування і спалювання багаторічних насаджень.

5. Після використання дезінфекції технічних засобів навіями засобами згідно з «Переліком пестицидів та агрохімікатів, дозволених до використання в Україні».

6. Для профілактики – обприскування насаджень ідентифікованими препаратами з додаванням стрептоміцину.

Щоб не допустити поширення цієї хвороби в Україні, пильними мають бути не лише працівники карантинних служб, аграрії, а й мешканці міста, села. Не допускайте проникнення злісної хвороби в ваші сади! Тільки разом ми зможемо запобігти її розповсюдженню!

У випадку виявлення карантинного організму звертайтеся в ДУ «Сумська обласна фітосанітарна лабораторія», та Державна фітосанітарна інспекція по Сумській області, що знаходяться за адресою: м. Суми, вул. Привокзальна 25, тел. 25-10-46, 25-52-11*

роковини

Білі не зникає. Він стає пам'яттю

ОЛЕНА МОВЧАН

3 вересня 2014 року. Чорна дата для Сумщини. Саме в цей день під час вогневого нальоту на один з базових таборів сил АТО під Старобільськом Луганської області загинули білі дев'ять реактивної артилерійської батареї третього реактивного артилерійського дивізіону 27-го Сумського реактивного артилерійського полку, докомплектований також бійцями з Полтавщини.

Того дня приблизно о 19.15 з реактивних систем залпового вогню «Смерч» з боку Російської Федерації був обстріляний базовий табір утворювання наших військ. Снаряди влучили в ангар з технікою та бійцями, де перебували люди. Хтось клопотався біля машин, хтось відпочивав, телефонував рідним...

«Вони так і загинули в окопах, ангар, у наш табір потрапили три снаряди реактивної системи «Смерч», - розповідає майор Дмитро Горб, заступник командира полку по роботі з особовим складом. Ми впевнені, що страйкери з Росії, стріляючи цілеспрямовано, щоб знищити нашу техніку».

І протинувки це вдалося - 15 одиниць важкої техніки, в тому числі «Ураган», який може вразити ціль на відстані 35 км, були розбиті. Деякі установили вогні, повернувшись до них на голову, а 20-тонні бойові машини згоріли вщент. Що вже казати про людей...

Віталій Бей, Микола Осипов, Сергій Куценко, Олексій Каложний, Гор Завальний, Руслан Андра, Роман Площик, Сергій Аравенко, Сергій Грибченко, Олександр Шовтута, Микола Колот, Володимир Переслов, Богдан Брисенко, Олександр Буйало, Іван Матвієвський, Сергій Віхристок, Володимир Дудка. Вони повернулися додому. У закритих трунах. В останню путь у Сумах, Лебедині, Ромнах, містечках і селах Сумщини й Полтавщини їх проводжали усією громадою. Тисячі людей ставали на коліна, навіть чоловіки не могли стримати сльоз...

Всі закінчуються, обов'язково скінчиться і ця війна. І стануться ще якраз завдяки таким людям - героям, що у важкий час не шукали «відмазок», не ховалися за числі стіни, а віддали життя за нас, заради мирного неба над нашою Батьківщиною. А побудувати нову мирну державу і сильну країну нам вдасться лише в одному випадку - якщо жоден з героїв не буде забутий.

З вересня 2015 року в Сумах встановлюють пам'ять загиблим артилеристам. На честь полеглих в зоні АТО бійців 27-ї Сумської реактивної артилерійської бригади у кварталі по вул. Г. Кондратьєва (навпроти КПЛ) буде встановлено пам'ятний знак.

ЦІНА ВІЙНИ: СУМСЬКИЙ РАХУНОК

За даними старшого офіцера по роботі з особовим складом Сумського військового комісаріату, станом на 12 серпня в Сумському обласному військовому комісаріаті числяться 59 військомобільців, які загинули під час виконання

службових обов'язків у зоні проведення АТО. Загальна кількість загиблих уродженців Сумської області - 92 людини. Померло нагороджені орденами: зрізкою Героя України та орденом Богдана Хмельницького III ступеня - одна людина, орденом Богдана Хмельницького III ступеня - 15, орденом «За мужність» I ступеня - 1, орденом «За мужність» III ступеня - 41, відзнакою «Народний Герой України» - 1.

За сучасними статистиками - зникненням діло, перекреслених історій кохання, осиротіли сім'ї. Безжалюдно зруйновано війною плани на щастяве довге життя. Важко втримувати сльози, дивлячись на світлі, позитивні фото, на яких наші герої - усміхнені, щасливі, у родинному колі, з маленькими диточками на руках... Ці діти вже ніколи не зможе пригорнути до татуса, розповісти йому про свої радощі та нагадати. Згорювані батьки, дружини ніколи не обіймуть своїх рідних людей. Безперечно, держава повинна подбати про осиротіли родини. Але ми всі в неоплатному боргу перед ними. І найменше, що ми можемо зробити - це пам'ятати про подвиг наших військових, не забувати, не замовчувати, не бути байдужими!

світ навколо тебе

ОЛЕНА МОВЧАН

«Мам, тату, я хочу цуценя! Мам, ну маааа, ну купи!!!!...» - чи підраховував хтось, скільки батьків у світі чують це щодня? Декому з дітей щастить, і маленький песик оселяється в домі, даруючи радість і позитив. А багатьох батьків навіть і слухати не хочуть, мовляв - дорого утримувати, від собаки - грязь, запах, шерсть, поштовхатися шпалери, та й гуляти з собакою потрібно щодня, а хто це буде робити? І не так вже вони і неправі, до речі... Хоча насправді все не так страшно, як може здатися на перший погляд. Існують певні правила догляду, знаючи які, ви без особливих проблем виростите свого вихованця, що стане вам вірним другом, компаньйоном, захисником, охоронцем і психотерапевтом «в одному флаконі». За статистикою, власники собак живуть довше, і здоров'я майже міцніше, і взагалі більш позитивно дивляться на світ. Отже, ви взяли цуценя... Про ваші подальші дії розповість досвідчений фахівець-кінолог Людмила Була, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри спеціальної зоотехніки СНАУ.

ЩО РОБИТИ? ЧОГО НЕ РОБИТИ?

По перше, перед тим, як опустити цуценя на підлогу вашої квартири, зніміть килими, - дитина буде робити «калоки». По друге, приборкуйте калці та інші взуття, бо песик так його з'їсть (крім того, вулицею взуття - це джерело різних мікробів, що для маленького цуценятка небезпечно). Прибрати також проводи, книги й різні дрібниці, які можна проковтнути.

Місце для цуценятка виділяйте в тихому, затіненому кутку вашої квартири - в коридорі, під столом в кімнаті, але не на кухні або балконі. Постеліть цуценятку тоненький матрац або складену в кілька разів стару ковдру. Можна придбати спеціальне «ліжечко» у магазині.

Перед тим, як принести цуценя додому, подумайте про те, чим мала буде грати (це врятує частину вашого майна). Купуйте йому м'які і різні розміри, круглі килимки, іграшки з жолтих або гуми. Не давайте цуценятку гратися м'якими іграшками, адже вони набиті ватною чи синтепоном, які малюк може з'їсти і тим собі нашкодити. Приготуйте дві миски: одну для їжі, другу для води. Миски краще ставити на підставку, причому дно миски повинно знаходитися на рівні літків собаки.

Для прогулянок в місті вам знадобляться поводок і нашийник, а ще - повна кишеня ласощів (зрозуміло, що не цукерки, печиво або сухариків, а маленькі шматочки м'яса, сиру або суккий корки чи спеціальні ласощі для собак, які можна придбати у зоомагазині). Поки цуценятко ще маленьке, його вигулюють часто й недовго, до року кількість прогулянок скорочується, а час прогулянок, навпаки, збільшується. Досвідчені ринкові власники, собака гуляє два рази на день, три-п'ять прогулянок скорих хвилин - година.

ЧИМ ГОДУВАТИ?

Обов'язково з'ясуйте у власника його тварини (суки), до якого корму воно вже приречене, і перший тиждень життя у вашому будинку годуйте саме цим. Як в якості раціону не вводьте до раціону протягом 3-5 днів нові продукти, як би вам не хотілося похвалити малюка чимось смачнішим - стримайте розпад кишені.

Якщо хочете перевести цуценя з готового (сухого) корму на натуральний (м'ясо, каша) або навпаки, робіть це протягом 7-10 днів, поступово збільшуючи кількість нового корму. Вибірочно промисловий корм, бажано - віддавати перевагу кормам так званого суперпреміум або преміум класу, які продаються у спеціалізованих зоомагазинах, а не супермаркетах.

Щеня повинен з'їдати порцію без залишку (щоб миска гриміла від облизування язиком).

Якщо щеня їсть без апетиту, зверніть увагу на його зовнішній вигляд, вираз очей, стан шерсті, температуру. Відсутність апетиту і млявість може бути симптомом серйозного захворювання.

Ніколи не давайте варені кістки!!! Як я писав, не сичіть, ні курячі ні будь-які інші. Щеня їх, звичайно, з'їсть. Але проблема в тому, що сирі кістки роз'їдаються під впливом шлункового соку, а варені проколюють по кишеню гострими уламками, що загрожує його поривом. Також не можна давати трубочки кістки п'яти або двох тварин.

Вода повинна бути в мисці у цуценятка завжди!

ДЕГЕЛЬМІНТИЗАЦІЯ ОБОВ'ЯЗКОВА!

Першу дегельмінтизацію зазвичай проводять власник миски цуценятка на 21-23-й день від народження. Ваша задача - прочитати глосій в разі за 10 днів до щеплення. Препарат можна купити в будь-якому зоомагазині, вітчизняний або імпортований - значення не має. Зараз всі антигельмінтики є комплексними препаратами від круглих і стрижкових глістів. Головне - знати точну вагу цуценятка на момент давання препарату.

... І ВАКЦИНАЦІЯ ТАКОЖ

Перша вакцинація зазвичай робиться у 2 місяці (комплекс чума, гепатит, ентерит, лептоспироз, аденовірус, без сказу), друга - через три тижня (комплекс зі сказом), якщо ваш ветеринар не порадить вам іншу схему. Перша й друга вакцинації повинні бути зроблені вакциною однієї форми.

Через 10-14 днів після другої вакцинації можна починати заняття на дресировальних майданчиках, якщо цуценя вже звикло до вулиці.

ПРИВЧАЄМО ДО ТУАЛЕТУ

Каложі на підлозі будуть з'являтися місяців до шести, як би часто ви не гуляли з цуценям. Мала це не може довести, тому що у нього дуже активний обмін речовин і утворення багато сечі, а мочитися після кожного годування і сну для цуценятки - норма. А нею дові, сенсний мурр ще не вміє в себе накопичувати на свій рідний. Та й на вулиці щеня часто заграється і приносить шматки кишенічки і сечового міхура додому. Немає сенсу до шести місяців сильно лаяти його - не зрозуміє, а покусити можна.

РЯТУЄМО СВОЇ ЧОУНИ!

У період зміни зубів цуценятка починають тягнути до рота все, що попадається - калці, газети, сумки, вашу мобільку, туфлі, дріготи... Цю проблему можна вирішити, купивши малюка на ринку великі коров'ячі кістки - коліна, голілки,

окремі суглоби, - те, що собака не зможе проковтнути цілком. Давати їх потрібно сирими та цілими. Як і іграшки, і їжа, і прекрасний проквашер для зубів собаки. Рубані кістки не можна давати ні в якому разі! Тільки велику кістку без гострих країв.

ПІГНА БЕЗ ФАНАТИЗМУ

Не мийте цуценя з шампунем щотижня! Якщо воно забруднилося, помийте проточною водою або витріть дитячими вологими серветками. Кожне миття з шампунем висушує шкірний покрив, зводіть лупа й свербіж. Виходить замкнуто коло - чим частіше ви мийте дорогими шампунями - тим більше проблем зі шкірою. У собак, на відміну від людей, салні залози, що відповідають за хороший стан шкіри та шерсті, функціонують слабо, і відновлення нормального шкірного покриву відбувається довго. Згадайте, що в природі вовк не мийся з шампунем! Правда, можна зробити виняток для певних декоративних порід, але застосовувати необхідно тільки спеціальні мийні засоби для собак, які продаються у зоомагазинах або грумінг-салонах для тварин.

І НАЙГОЛОВНІШЕ: ВИХОВАННЯ!

Він повинен пам'ятати, що цуценя буде жити у вашій оселі щонайменше 10 років, і від того, як ви його виховате, залежить те, наскільки сумісно проживатиме собака з вами буде рідними, хоросими, чи принесе тільки позитивні емоції, чи перетвориться у нудний обов'язок та періодичний стрес.

Знайте! Щоб собака бажав вчитися та слухатися вас, поки він росте, можна застосовувати тільки позитивні методи дресування. З перших днів проживання цуценятка у вашому домі необхідно заохочувати ту поведінку, яка вам подобається, і ніколи не дозволяти того, що не повинен робити дорослий собака. Бо тварина не може зрозуміти, чому сьогодні можна було спати на дивані або стрибати на хазяїна, щоб привітатися, а завтра за це вже чекає покарання.

Також пам'ятайте, що цуценя у віці 3-5 місяців ще ніколи повинне грати з іншими собаками та позайомитися з як найбільшою кількістю різних об'єктів або, як говорять кінологи, подражників - такти, як чужі люди, домашні тварини, транспорт та інші.

Бажано не зволікати з відвідуванням дресировального майданчика. Вперше познайомити цуценя з майданчиком, разом з тим отримавши консультацію по вихованню в залежності від породи собаки, можна вже у 3-4-місячному віці.

Складно? А хто бачив, що цуценя, це вам не іграшки, а велика відповідальність. І ривішня завіст нового члена сім'ї повинні бути дуже виваженими, прийняти не під впливом емоцій, а з усвідомленням всіх наслідків. А це вам знадобляться багато-багато ганчірок, терпіння й часу, якого завжди від вас маленький песик. Але повірте, задоволення, яке ви отримаєте від спілкування з твариною, безмежна любов і обожнювання в собаках очей, нове враження та емоції від спілкування того варію!

порада

Чим зайнятися після лекцій

ОЛЕНА МОВЧАН

«Від сесії до сесії живуть студенти весело» — свідчить студентська приказка. Чи буде ваше життя веселим, в студентські роки - пам'ятним, залежатиме виключно від вас. А що? У вільний від занять час можна просто істи й спати, закономірним так проведення вільного часу не забороняється, але попереджаємо: у СНАУ це важко! Тут на кожному кроці вас чекають спокуси, і ви навіть з незвички можете розгубитися - а що ж вибрати? Балетні танці? Народні? Студію естрадного вокалу? Чи, може, волейбол? Кінноспортивну школу? Як бачимо, можливостей - море, було б бажання... Тож починайте визначатися вже зараз!

Якщо ви відчуваєте в собі організаторські таланти й відзначаєте активною життєвою позицією, ви просто зобов'язані проявити ініціативу й запропонувати себе як старос-

ту, спортиста або культуриста групи, можете бути ініціатором й організатором культурних починань в групі, спортивних і трудових заходів, свят групи, потоку, курсу. У цьому вам допоможе студентське самоврядування СНАУ (каб. 221 головного корпусу). Сюди ж звертайтеся, якщо у вас є ідеї, як організувати з користю вільний від навчання час. Тут уважно вислухають ваші пропозиції й побажання, а найкращі студентські проекти будуть втілені в життя за вашої безпосередньої участі.

Якщо маєте талант - співаєте, танцюєте, вдало жартуєте чи принаймні вмієте ворухнути вухами, то вас чекають у відділі виховної та культурної роботи (каб. 115 головного корпусу). Записатися до будь-якого з колективів художньої самодіяльності СНАУ та отримати максимум інформації з цих питань можна саме тут. Якщо ви поки не намілюєтеся явити уні-

верситету свої таланти, можете стати активним глядачем, відвідувати концерти, конкурси, фестивалі, що проводяться в університеті, і в місті.

Якщо ви любите спорт, вам прямий шлях на кафедру фізичного виховання (спортивний корпус), де з-поміж майже двох десятків спортивних секцій ви обов'язково знайдете щось цікаве і для себе. Тим більше, що спортивна база університету досить розвинена, а заняття проводить досвідчені тренери, майстри спорту (список секцій дивись на стор.7). Заслугуйте на увагу також і кінноспортивна школа СНАУ.

У всіх питаннях, що стосуються вашого бажання брати участь у науковій діяльності, сміливо звертайтеся до деканату або до завідувача кафедри, у наукове студентське товариство.

І наостанок: якщо ви уважно читали, то звернули увагу на заголовок статті, у якому написано, що все вищезазначене повинно відбуватися після лекцій, а не «замість лекцій». А перегорнувши останню сторінку нашого номеру, ви можете ознайомитися з творчими колективами і вибрати щось для себе. Цікавого вам студентського життя!

популярна психологія

Викладачі бувають різні

Кожен студент, який бажає отримувати високі оцінки на сесії, повинен бути трохи психологом. Незалежно від рівня знань, результат на іспиті часом залежить від елементарного людського фактору, від того, чи знайшов студент підхід до викладача. Якщо вибрати правильну стратегію поведінки, навіть при мінімальному розумінні предмета можна отримати залік!

У педагогіці є безліч стилів викладання та відповідних типів особистості викладачів. Вони різняться, виходячи з базових типів темпераменту, рівня самооцінки, мислення та мотивації до своєї праці. Вашій увазі пропонується список типів викладачів, сформований на особистому досвіді студентів, із поясненнями, як спілкуватися з тим чи іншим представником науки.

Ботанік, вічний чи випадковий?

Студентські роки - прекрасна пора: знайомства, спілкування, різноманітні інтереси, сесійні байки й прикмети, життя в гуртожитку... Студентство - особливий світ зі своїми правилами та законами, труднощами й випробуваннями. Кожен студент - це унікальна особистість, але попри всю унікальність студентів теж, виявляється, класифікували, розділивши на групи в залежності від їх ставлення до навчання й студентського життя (напевно, це зробив якийсь професор, щоб помститися за типологію викладачів).

Студент з великої літери

Ти вступиш до навчального закладу зважачи широким бажанням отримати освіту. У своїй когнітивній професії й переконаний, що саме з нею ти хочеш пов'язати своє майбутнє. Ти готовий дисципліновано виконувати все те, що доручили викладачі, будеш старанно доносити протягом довгих навчальних років до твоєї праці ще напіврозгорнутий у професійному сенсі головок. У навчальному процесі тебе цікавлять не тільки оцінки, але й знання, і чим більше останніх, тим задоволенішим ти себе відчуваєш.

Але, незважаючи на найкисліший потег до знань, до нового й розумного, ти добре розумієш, що студентство - це не лише лекції, семінари, конспекти та іспити, але ще й особлива культура взаємин. Спілкування з однокурсниками в середній і позі спілкування з викладачем, активна участь у різноманітних заходах... Ти горіш бажанням продемонструвати свої таланти на студентській сцені або проявити силу і спритність у спортивних змаганнях. Висновок: ти активний, дотепливий, вихідний, який хочеш і можеш взяти від студентства все. І це просто ідеальний варіант! Але далеко не у всіх все так гладко.

Заука (є народі - ботаник)

Твоє головне мета - високі оцінки. Ти відкидаєш убік все, що може перешкодити тобі на шляху до Червоного Диплома (саме так - обидва слова з великої літери). Всі ці дурниці - дискотеки, походи, КВН, художня самодіяльність, спорт та ін. - лише мішура, що засміє життя, відволікаючи від основного процесу - Навчання (знов з великої літери, а ви як думали?). Ти живеш за чітким планом, над твоїм столом висить розклад на тиждень, від якого ти не відступаєш ні на крок.

А на столі акуратними стопками лежать численні книжки із закладами, підручники та зошити - в них твоє життя. Безсонні ночі у під-

готовці до семінарів, зубріння, вихідні в бібліотеці, кола під очима і сні на темі курсової роботи наступного семестру... Подумай, що ти зможеш розповісти своїм дітям про студентські роки, і головне - а чи буде цікаво їм слухати? До того ж, не забувай, що гарний фахівець повинен бути високорозвиненою особистістю, не зважаючи на коло можливостей для розвитку!

Викладачий

Як ти опинився в стінах цього навчального закладу, ти й сам досі не усвідомив! Існує безліч варіантів (потрібне підкреслити):

- думки про армію не давали спокійної ночі (якщо ти хлопчик)... Освіта - не найгірший спосіб відтермінувати службу, ось тобі й доводиться коротати молоді роки за партою, не дуже розумуючи, навіщо тобі всі ці знання;

- тато з мамою зажди кричали про кар'єру інженера (економіста, лікаря, юриста) до тебе. Тож хіба можна не виправдати батьківські надії! Вони платять кругленьку суму, а ти раз на семестр здаєш іспити, іноді навіть непогано;
- ти завжди крокуєш в ногу з своїм поколінням. Стоячи за модою і не відстаючи від неї ні на крок. Тому ти й пішов вчитися у найпрестижніший ВНЗ на найсучаснішу спеціальність. І зовсім не страшно, що ти не дуже собі уявляєш, чим же ти все-таки будеш, головне, що назва твоєї спеціальності звучить престижно!

Подумай, раз ти вже студент, хоч і випадковий, може, все ж таки варто, користуючись нагодою, отримати не тільки документ про освіту, а й реальні знання? А ти, дивись, до 5 курсу втігнешся, сподобається...

Вічний студент

Ти отримувеш колосальне задоволення від усього, що супроводжує студентське життя. Іноді тебе захоплює процес навчання, іноді ти - зірка факультетської команди КВН. Ти все робиш з однією метою: задовольнити свій внутрішній математичний і займаєшся у спортивній секції, виступаєш на сцені й співаєш на конкурсах студентських талантів. А от якщо настрою нема, починаються труднощі, оскільки почути обов'язку й відповідальності тобі не притаманно. Тому тобі частенько доводиться ходити на перекладку, брати академічну відпустку або змінювати навчальний заклад. Тобі може бути вже далеко не 17, але це зовсім не заважає періодично повертатися на перший курс - адже студентські роки такі класні, і так хочеться їх продовжити! Знайди свою золоту середину, нехай у твоєму студентському житті буде місце і для навчання, і для веселого дозвілля.

Ну що, впізнали себе? ;) А цікаво все-таки, яких же студентів у СНАУ найбільше? *

монотонно читати лекцію. Питань від студентів не любить, також дратується, коли спізнаються, не сидить тихо та будь-яким іншим чином порушують його медитативний лекційний стан. Витисни з такого викладача нецікаво, тому що він працює за принципом «Я все поясню, якщо хтось не розуміє матеріал, це не моя проблема». П'ятірки ставити тільки найрозумнішим, всім іншим щедрою рукою роздає трійки. Щоб скласти іспит у традиційного викладача, потрібно бути тихим, скромним студентом з розумним поглядом, який старанно записує все в зошит. На іспиті достатньо буде впевнено відповісти на одне з питань, доповнити відповідь, яким-небудь додатковими відомостями, і викладач залишиться задоволеним. Перед ним не можна зловити, червоніти, робити вигляд, що гадздує матеріал, тягнути час - все це його дратує, і переклада буде неминучим.

Злий

Найнебезпечніша категорія. Ця людина підвигує голос, виганяє за двері, не допускає до сесії, дратується від будь-якого питання і дуже любить внаштовпувати студентам багаторазові передачі. Складає іспит чи залік у такого викладача буває дуже складно. Взяти його можна тільки знаннями. Якщо предмет вам ніяк не дається, то буде простіше просто прикинутися і передзвонити сім'їй різні, щоб викладач просто втомився від вашої присутності. Причин такої агресивної поведінки по відношенню до студентів може бути багато. Молодість викладача, його невпевненість у собі, нелюбов до своєї роботи, низька зарплата, неполадки в колективі, особисті проблеми. Найкавіше, що саме у таких негативних викладачів студенти під впливом вічного страху перед ним дуже засвоюють знання, і навіть після закінчення ВНЗ пам'ятають деякі терміни й теорії.

Отже, це найпоширеніший категорії викладачів. Звичайно, бувають змішані типи, і тоді свою поведінку по відношенню до викладача необхідно коригувати. Головне правило - приходити на всі перші лекції в семестрі, хоча б для того, щоб оцінити викладача за нашою типологією і розуміти, як поводитися надалі.

І пам'ятайте: знайомитися з викладачем тільки на іспиті - дуже погана прикмета! ;)

Зацікавлений
Зустріти такого вчителя - велика удача. Незалежно від віку й статі, такому типу притаманний величезний інтерес до своєї дисципліни. Найчастіше він має великий практичний досвід, можливо, обіймає керівні посади.

Постійно знаходять новини, відкриття по темі свого предмета, відвідує тематичні заходи, дуже ерудований, спочатку дорозуміючи наші питання до всіх студентів у групі й діючи внаслідок своєї задачі навчати їх хоч чомусь. Зовні виглядає добре, стильно одягненим, пунктуальним та терплячим. Ніколи не лінується кілька разів повторити на запитання одне й те ж, поки всім студентам не стане зрозумілим матеріал. Але й питає суворо. Якщо в цьому типі ви впізнаєте свого викладача, то найкраща лінія поведінки з ним - це чесність і повага до його дисципліни. Досить продемонструвати свій особистий інтерес, проявити активність на семінарах, показати, що ви любите і вмієте думати, розмірковувати, сперечатися й мислити. Такому викладачеві не важлива регулярність відвідування вами занять, форма одягу та оцінки за контрольні. Він оцінює тільки те, що ви говорите прямо зараз. І якщо він побачить, що студент розуміє, про що говорить, навіть якщо він не пам'ятає деякі фактори або терміни, іспит буде успішно зданий.

Веселий

На перший погляд здається, що цей тип є найбажанішим для студента. Як правило, викладачі-гумористи не вимогли, вони здатні протягом всієї лекції розповідати анекдоти, випадки з свого життя, обговорювати з студентами організаційні моменти або побутові теми. Втім, семінари проходять так само. Такий викладач часто має улюблених студентів, яких гарантовано п'ятірки просто за те, що вони йому сподобалися. Ставить трійки всім бажаним. Любить посміятися над студентами, іноді може образити. Вступивши з ним у перепалку або висловивши негоду, ви станете кривим ворогом. Тому, якщо хочете здати іспит, потрібно просто саятися над його жартами, кивати головою і повністю підтримувати його погляди на політику, адміністрацію ВНЗ та проблеми дітей з Африки. Знати такий викладач практично не дає, але, що дуже справедливо, він і ні не вимагає від студентів.

Традиційний

Цей тип викладача найбільш нудний. Ніяких нововведень, жартів і особливих форм занять у нього не дочекаєшся. Він тихо сідає і починає

Підготувала ОЛЕНА МОВЧАН

партнерство

УКРАЇНА-ПОЛЬЩА: мир, дружба, танці

ОЛЕНА МОВЧАН

Напевне, тільки ставши студентом, починаєш цілковито усвідомлювати, що світ – безмежний, і всі дороги відкриті для тебе. Якщо, звісно, ти зробив правильний вибір і вступиш до Сумського національного аграрного університету. І справа навіть не в тому, що саме СНАУ має найбільшу серед вишів Сумщини мережу зв'язків із закордонними партнерами, завдяки якій щороку сотні наших студентів проходять виробничу практику у країнах Західної Європи, Сполучених Штатах Америки, Австралії чи Новій Зеландії.

У цій статті мова йтиме не про виробничу практику, а про те, як мандрувати світом, так би мовити, в ритмі валісу. Закордонний гастрономічний тур – звучить круто, але так недоскопо... Тільки не для артистів художньої самодіяльності СНАУ! Щорічно наші колективи стають учасниками різноманітних міжнародних фестивалів за кордоном. Особливо близькою, вже навіть рідною, з часом стала для нас сусідня країна – Польща. Щорічно географія наших польських турів розширюється: так, ансамбль сучасного бального танцю «Свей» побував на Міжнародному фестивалі у місті Бродниці, а зовсім недавно, у грудні минулого року – в Закопаному та Пороні; народний ансамбль народного танцю «Весна» разом зі студентським хором «Юність» вражали своїми талантами на Міжнародному фольклорному фестивалі у Брусак, ансамбль сучасного танцю «Шарм» та учасники студії естрадного вокалу «SNAU-MUSIC» підкорили серця глядачів у місті Піла, мандрували вулицями Варшави, Познані...

Одна з останніх поїздок до цієї прекрасної країни відбулася влітку: ансамбль «Шарм» отримав грант від республіки Польща для участі в українсько-польському культурному обміні «Танець – це наша спільна праця». Танцюристи колективу підкорили своїми яскравими виступами сцени в Білому Дунайці, Пороні, Бустрику, Закопаному. Вражали різноманітністю українських

костюмів, музичних ритмів, розкривали красу й самобутність різних регіонів України. У відповідь глядачі дарували свої посмішки та аплодисменти. Учасники колективу повернулися

додому в цілковитому захваті від гостинності польських друзів, від захоплюючих екскурсій, концертів, спілкування та обміну досвідом.

Кожна така поїздка – це не тільки презентація свого мистецького та виконавського таланту. Коли ти за кордоном, ти не просто собі Діма чи Оксана: ти представляєш інше своєму країну, саме через тебе, твою поведінку вони складають уявлення про неї. Наша Україна – сучасна, стильна, миролюбна, прекрасна, як її пісня, як її танець, як мелодія української мови. Такою бачить Україну іноземці, дивлячись на наших студентів, і сподіваючись, що з роками наша дружба й партнерство будуть розвиватися, поглиблюватися й міцнішатимуть.

першокурсники

Це тобі не в школі

ОЛЕНА МОВЧАН

Вступуючи до вищого навчального закладу, ти повинен усвідомлювати, що залишаєшся безтурботним школяром, як всі тобі цього не хотілося, вже не вийде: студентське життя все ж таки не схоже на шкільне.

Тобі здається, що головна відмінність полягає в тому, що уроки називаються «парами» і тривають довші, ніж звичні 45 хвилин? Поспішаємо тебе розчарувати: у вищій школі не тривалість занять, а твоя повна самостійність! Ніхто не буде слідувати за тим, чи підготувався ти до наступного заняття, чи знаєш свій розклад, чи пропустив декілька пар через хворобу – це тільки твоя проблема!

Варто зазначити також, що на парах тобі ніхто не буде говорити, що і в якій послідовності робити. Викладач у ВНЗ не починає пару з фрази: «Діти, відкрили зошити, пишемо число, класна робота!» і навіть впроваджує лекції не дає вказівки, що записувати, а що – ні, це щось на твоїй власній старанності та відповідальності. Тому не чекай команди, конспекти все те, що вважаєш важливим і корисним.

Більшість першокурсників у перші місяці свого навчання взагалі нічого не можуть зрозуміти: що з ними відбувається та де вони знаходяться. Також їх не влаштовують нудні предмети, які, на їх думку, не відповідають обраному фаху.

Треба зрозуміти, що з перших же днів ніхто не буде навчати тебе майбутній професії, спочатку буде багато другорядних предметів. Просто повір, а зрозумієш потім: якщо у твоєму розкладі є той чи інший предмет, значить, це дійсно потрібно для майбутньої роботи і для твого становлення як фахівця.

І ще: такого явища, як адаптація до нових невіданих умов, ще ніхто не відміняв, а тривати вона може, у залежності від твоїх особистих якостей та від того, яке підтримало оточення, від декількох тижнів і навіть до декількох місяців. Тож не хвилюйся, не роби поспішних висновків, не телефонуй батькам зі сльозами в голосі, не додавай їм смивши фрази на кшталт «Оце!!! Я зрозумів, що помилка: агрофак (юрфак, економфак, будфак – потрібне підкреслити) – не те, про що я мріяв, завтра ж кидую навчання і йду до армії!»

Застосовуйся, спілкуйся з оточуючими, заводь нові знайомства, намагайся зрозуміти і прийняти нові правила – і все буде добре!♦

фізвиховання

Спортсмени, вам сюди!

Не уявляєш свого життя без активності, руху, азарту, перемоги? Запрошуємо до спортивних секцій СНАУ! Кращі спортсмени університету беруть участь у змаганнях міського обласного, всукраїнського та всеукраїнського рівнів з різних видів спорту відповідно до календарів змагань міських, обласних та українських управлінь з фізичної культури та спорту.

На кафедрі фізвиховання проводяться заняття з шейпінгу серед студентів та викладачів. Тренери секції: Надія Казакова, Тетяна Клименченко, Вікторія Мелешко, Ірина

Самохвалова.

1. Міні-футбол серед жіночих команд, тренер команди Сергій Харченко.
2. Вільна боротьба, тренери команди Андрій Коломієць та МС Станіслав Бугрій.
3. Дзюдо, тренер – Андрій Коломієць.
4. Шахи, шаши, тренер Віталій Матлаш.
5. Легка атлетика (метання), тренер Євген Гетушнюк.
6. Волейбол (чоловіки, жінки), тренер команди Ірина Андреева.
7. Настільний теніс, тренер Роман Харченко.
8. Легка атлетика (крос), тренер Іван Ліфінцев.
9. Легка атлетика, тренер команди МС Володимир Васильєв.
10. Лижні гонки, біатлон, тренер Анна Рубаненко.
11. Бокс, кік-боксинг, тренер Віктор Чичикалов, заслужений тренер України.
12. Бійськово-спортивне багатоборство та карате-до, тренер Сергій Хоменко, заслужений тренер України, тренер вищої категорії.
13. Тхеквондо, тренер Олександр Хоменко, майстер спорту Міжнародного класу. Навчається в аспірантурі СумДУ.
14. Гандбол, тренер Сергій Бугрій.
15. Фітнес-аеробіка, тренер Надія Казакова.
16. Бадмінтон (чоловіки, жінки), тренер МС Тетяна Клименченко.

З приводу запису до спортивних секцій звертайтеся на кафедру фізвиховання (спортивний комплекс)♦

професія

Успіхи кінологів СНАУ

АННА ЛОГВИН

Сумський національний аграрний університет славитиметься тим, що має дуже багато напрямків навчання: тут готують фахівців з менеджменту, маркетингу, юристів, біологів, інженерів, будівельників та багато інших. Також в університеті існують різноманітні гуртки, де студенти відкривають для себе нові цікаві хобі. СНАУ – це чудова платформа для розвитку різних видів діяльності, на базі університету існує собачий розплідник, де кінологи, підготовлені в нашому виші, виховують справжніх чемпіонів.

Собаки, яких дресировать кінологи нашого університету, неодноразово ставали чемпіонами України, отримували титули в номінаціях «За найкраще виховання», «Краще цуценя породи», «Краще цуценя виставки» та посідали перші місця на конкурсах по загальному курсу дресировки. Що ж стосується міжнародних заходів, то тут тварини також не ділилися своїх вихователів.

На міжнародних конкурсах собачий розплідник вигравали в багатьох номінаціях, в тому числі ставали кращими представниками своєї породи. Спеціалісти розробили для тварин спеціальний режим харчування та програму тренувань, щоб якомога

краще підготувати їх до наступних змагань. Цікаво, що, окрім участі у виставках та конкурсах, собаки з розплідника змагаються у бігу з перешкодами, де також нерідко виборюють призові місця.

Хотілось би сказати, що наш університет готує таких кваліфікованих та виданих своїх справі спеціалістів, та побажати кінологам та їх чотирипалим вихованцям успіхів в усіх починаннях.

А успіхів дійсно є. Так, 5 липня 2015 року у Павлограді відбувся відкритий турнір з аджиліті (біг з собаками через перешкоди). Участь у цьому заході взяли також кінологи Сумського НАУ разом із двома кавалерами чинг-чарльза спанієлі Аріша та Міра. Норд приніс своїм господарям 1 місце в категорії «Large» на трасі А1.

Бігль Лакі також виступив достойно для своєї категорії, адже він також посів 1 місце, але вже в категорії «Medium» на трасі А1 та «орен». Особливої уваги заслуговують «дівчатка» Аріша та Міра, які завоювали 1 та 2 місце відповідно на найскладнішій трасі А3 в категорії «Small»♦

дозвілля

Як відомо, «Вікіпедія» знає все, тож, якщо запитати в неї, що таке художня самодіяльність, отримаємо чітку відповідь: «Художня самодіяльність - одна з форм народної творчості, яка включає в себе створення та виконання художніх творів силами любителів, які виступають колективно (гуртки, студії) або поодинці (співачі, читці, музиканти, танцюристи, акробати та ін.)». А для студентів Сумського національного аграрного університету художня самодіяльність - все це і навіть трохи більше! Це нові знайомства, друзі, цікаво проведений вільний час, незабутні поїздки на фестивалі, чудесні мандрівки і це багато-багато чого. Спілкуючись з керівниками колективів, яким одразу розумієш: всі вони, такі різні за віком, вподобаннями, темпераментом, педагогічними підходами, досвідом, - все ж таки об'єднані найголовнішим: творчою жагою, шаленою зацікавленістю в результаті своєї справи, великою любов'ю до мистецтва і бажанням мислити і передавати цю любов своїм учням. Тож знайомтеся з творчими колективами нашого університету! І, сподіваємося, вже зовсім скоро один з них навіть декілька з цих прекрасних об'єднань талановитих однодумців стане рідним і для вас.

Творчі колективи СНАУ: розпочинаємо новий сезон!

ОЛЕНА МОВЧАН

АНСАМБЛЬ СУЧАСНОГО БАЛЬНОГО ТАНЦЮ «SWAY»

Якщо ви захоплюєтесь мистецтвом бального танцю, вмiєте танцювати вальс, танго й ча-ча-ча - вам сюди! Та навіть якщо не вмiєте, але дуже хочете навчитися, вам теж будуть раді у цьому колективі. За роки існування він став улюбленим глядачів, його виступів завжди чекають на кожному концерті в Сумському національному аграрному університеті, і не тільки. Учасники колективу неодноразово брали участь та виборювали призви міста на міжнародних фестивалях в Україні, Росії, Польщі. Вихованці ансамблю мають танцювальну практику за кордоном в країнах Європи та Азії.

Колектив створений у 1998 році. Організатором та незмінним керівником колективу однодумцями і талановитими людьми є тренер-педагог, балетмейстер, постановник **Юрій Сергєєв**.

Високий професіоналізм, цікаві творчі знахідки, яскраві постановки, краса і витонченість кожного руху завжди притаманні цьому прекрасному колективу.

Наразі «SWAY» - це вже не просто ансамбль сучасного бального танцю, а танцювальна школа, яка об'єднує студентську молоддь, дитячий ансамбль «SWAYchiki», а також хобі-клас викладачів та співробітників Сумського НАУ.

Під керівництвом талановитих педагогів **Юрія Сергєєва** та **Ксенії Блюмської-Данько** опановують високе мистецтво бального танцю «SWAYchiki» - група для дітей молодшого шкільного віку (від 6 років). Юні танцюристи постійно радують серця глядачів, виступаючи на університетських святкових заходах. У 2015 році на

Всеукраїнському фестивалі «Soul Fest» у Харкові колектив посів І місце.

На заняттях вивчаються основи й тонкощі сучасної бальної хореографії, діти змалечку звикають до сцени, вчаться взаємодіяти у колективі. Тож, якщо ваша дитина хоче танцювати, не зволікайте - приводьте її до ансамблю «SWAYchiki»!

Також вже 9-й рік поспіль тривають заняття у хобі-класі АСБТ «Sway» для викладачів та співробітників. А що? У нашому університеті є безліч талантів не тільки студентських, а й викладацьких, у чому ми кожного року переконуємося на конкурсах художньої творчості викладачів «Наші перлини». Якщо ви мрієте навчитися мистецтву бального танцю, але не піддаєте під виховну категорію «студент», вам - саме до нас! Приходьте - і переконаєтеся особисто, що вчитися танцювати не пізно у будь-якому віці! А невимушена, дружня атмосфера на заняттях сприятиме розкриттю вашого таланту та творчого потенціалу.

НАРОДНИЙ АНСАМБЛЬ НАРОДНОГО ТАНЦЮ «ВЕСНА»

Мистецтво народної танцю завжди вражає своєю емоційністю, яскравістю та різноманітністю, адже скільки у світі народів, стільки ж і народних танців. Колектив «Весна», віддаючи перевагу, звісно, українським танцям, широко використовує у своїй творчості надбання народів світу.

Створений у 1986 році, ансамбль народної танцю «Весна» постійно працює над удосконаленням техніки, акторської майстерності виконання танцю. Колектив є учасником і переможцем багатьох міських, обласних, всеукраїнських та міжнародних фестивалів, завжди гідно представляє наш університет у Сумах та області. Головне, що об'єднує учасників колек-

тиву - любов до народного хореографічного мистецтва, яку вони дарують своїм глядачам.

У грудні 1998 року «Весні» присвоєно почесне звання «Народний художній колектив». Засновником і незмінним керівником колективу є **Ольга Гетманенко**.

СТУДЕНТСЬКИЙ ХОР «ЮНІСТЬ»

Цей колектив буде радіий всім, хто полюбає вокальне мистецтво. Головне, щоб у дитинстві вам на вухо не наступив ведмідь :) Хоча б початкова музична підготовка претендента вітається. Основне місце в репертуарі колективу посідають українські народні пісні, але не тільки: учасники виконують також пісні інших народів світу, зокрема, польські, а також класичні твори. Жодні урочистості в Сумському національному аграрному університеті не обходяться без студентського гімну «Gaudemus» у виконанні хору «Юність».

Кожного року «Юність» оновлюється новими учасниками, з якими проводяться додаткові та індивідуальні заняття. На базі хору діє жіночий та чоловічий вокальні ансамблі. Студенти знайомляться з музичною грамотою, оволодівають основами вокального мистецтва.

Майже щорічно колектив бере участь у конкурсах різного рівня та концертах. Його учасники з теплом згадують численні поїздки за кордон на фольклорні фестивалі. Колектив створений у 2001 році, керівником є **Аліна Біловола**. Концертмейстер - **Леонід Островський**.

АНСАМБЛЬ СУЧАСНОГО ТАНЦЮ «ШАРМ»

Серед хореографічних колективів СНАУ цей - наймолодший: заснований у 2003 році хореографом **Елизаветою Татарченко**, яка з того часу не тільки незмінно керує колективом, а й сама бере участь як виконавець у багатьох постановках. На початку свого творчого шляху «Шарм» був суттю двох осіб, але з роками все ж таки плив до своїх лав і хлопців. Тож, якщо вам до вподоби сучасний танець, ви маєте хоча б мінімальну хореографічну підготовку чи просто велике бажання навчитися гарно рухатися та виступати на сцені, у «Шармі» на вас чекають! У своїй творчості «Шарм» використовує

як елементи класичної хореографії, так і стилізованої народної, а також контемпорарі, модерну тощо. Це значно урізноманітнює репертуар колективу, який на сьогодні є неодноразовим учасником багатьох всеукраїнських та міжнародних фестивалів, концертів та благодійних акцій.

ЕСТРАДНО-АКРОБАТИЧНА СТУДІЯ «ДАКАПО»

В основному студія працює за такими напрямками, як акробатика, гімнастика, каучук, хула-хупи, жонгль, повітряні гімнасти. Якщо маєте бодай мінімальну підготовку у цій сфері, якщо ви сміливі, пластичні та вмiєте працювати у команді, приходьте, вам будуть раді.

Цей колектив заснований у 2001 році, і з того часу його незмінним керівником є **Юлія Скрипченко**. Займаються у «Дакапо» студенти СНАУ та учні шкіл міста Суми. Постановки колективу незмінно вражають сміливістю та артистизмом, примушуючи буквально тамувати подих від карколомних трюків. Кожен виступ - це яскрава шоу на межі можливостей.

Щороку учасники колективу беруть участь у різноманітних конкурсах та фестивалях, виборюючи призиви міста.

СТУДІЯ ЕСТРАДНОГО ВОКАЛУ «SNAU-MUSIC»

Існує з самого початку заснування вишу. Солісти студії виконують українські, російські та іншомовні пісні. Всі вони постійно беруть участь у міських, районних та обласних конкурсах, є учасниками республіканського фестивалю «Софієвські зорі». У 2005 та 2006 рр. на запрошення польських вишів, з якими співпрацює університет, організували ряд концертів в містах Польщі.

Олексій Алексєєв, керівник студії, є лауреатом І ступеня ІІ Всеукраїнського фестивалю «Гомін Карпат» у номінації «Авторська пісня». Керівник та учасники студії залюбки співпрацюють з людьми, які мають таку ж жагу до професійного звучання і всебічного розвитку в музиці.

КОМАНДА КВН СНАУ «СІРЕНЬ»

Колишніх КВНщиків, як і колишніх розвідників, не буває: ця гра, одного разу захопивши тебе, бере в полон назавжди. Недарма кажуть, що КВН - це не тільки улюблена гра: це велика родина, це, зрештою, стиль життя. Це коло друзів, рідних та знайомих. Це активність, це гумор, це нові простори для здійснення своєї мрії. Якщо ви відчуваєте у собі такий потенціал - команда КВН СНАУ чекає на вас!

З цього колективу виійшли відомі КВНщики, які зараз займаються організацією ліг, працюють з командами у редакторському плані, знімають відео для телебачення. КВН розвиває в кожному різноманітні здібності: комунікативність, відповідальність, здатність до швидкої адаптації, лідерські якості, впевненість у собі.

Що для цього треба? Насамперед - ваше бажання. Люди КВНщиками не народжуються, вони ними стають. Ви хотіли б грати у КВН, але не знаєте, з чого почати? Вам здається, що це дуже важко? Що треба для того, щоб стати КВНщиком? Головне - це бажання: КВНу вчиться, тільки постійно граючи, - переконаний керівник команди **Сергій Мешков**.

Шановні читачі, якщо ви зацікавилися роботою цих колективів і хотіли б до них приєднатися, то, будь ласка, звертайтеся до відділу виховної та культурної роботи (к.115 головного корпусу). Вам завжди будуть раді!

